AFRIKAANS EERSTE ADDISIONELE TAAL

Beste Graad 12-leerder

IIn hierdie vak leer jy hoe Afrikaans gebruik word. Die klem val op die vaardighede luister en praat, lees en kyk, skryf en aanbied asook op grammatika.

Vakvereistes
Jy het die volgende nodig vir die vak:
- 'n Taalhandboek
- Voorgeskrewe boeke (enige twee genres: Roman/ Drama/ Kortverhale/ Gedigte)
- Skryfboeke vir Skryfwerk, Taal en Voorgeskrewe
- 'n Tweetalige woordeboek

Inhoudskontrolelys
Hieronder is 'n kontrolelys wat jy moet gebruik om te verseker dat jy al die Graad 12-inhoud gedek het.

Leesbegrip en Opsomming
- Interpretasie van visuele tekste
- Leesbegripstrategieë
- Kritiese taalbewustheid
- Onderskei tussen hoof- en ondersteunende idees

Taal in konteks
Oorredingstegnieke
- Gevoelstaal, oorredende taal, partydigheid, manipulerende taal
- Hoe taal en beelde waardes en houdings reflekteer/ oordra / weergee en vorm
- Beelde en taal wat seksisties, partydig, ouderdomdiskriminerend is en stereotipes versterk
- Die impak en gebruik van lettertipes en lettergroottes

Woordeskatontwikkeling en taalgebruik
- Figuurlike taal en retoriese middels
- Denotasie en konnotasie
- Voorvoegsels en agtervoegsels
- Idiomatiese uitdrukkings, idiome en spreekwoorde
- Hoe dialekte, sleng en leenwoorde teksbetekenis beïnvloed
- Homofone, homonieme, sinonieme en antonieme
- Een woord vir 'n omskrywing.
- Afkortings, verkortings en akronieme

Sinstrukture en die ontleding van sinne
- Lydende vorm en ontkennende vorm
- Direkte en Indirekte rede
- Ontkenning
- Woordorde
- Sinsoorte en Woordsoorte
- Verbindingswoorde
- Leestekens

Letterkunde
Jy moet kontekstuele vrae beantwoord. Jy sal twee van die volgende genres bestudeer en daaroor geëksamineer word:

Poësie (10 gedigte)
- Woordbetekenis
- Verstegniese middele: uitkenning en funksies
- Uiterlike en innerlike bou van gedigte
- Rym, halfrym en herhaling
- Titel, tema en boodskap
- Beeldspraak en stylfigure

Roman / Kortverhale (8 verhale)
- Die inhoud van die boek / verhaal
- Intrige en subintrige
- Karakterisering
- Konflik, verteller, ruimte en tyd
- Ironie, tema en boodskap

Drama
Al die aspekte by die Roman en Kortverhale asook:
- Dramatiese ironie
- Verhoog- en toneelaanwysings
- Handeling, tyd en dialoog
- Die struktuur van die drama

Skryfwerk
- **Opstelle:** Verhalend, Beskrywend, Argumenterend, Bespiegelend, Beredeneerd
- **Langer transaksionele tekste:** Vriendskaplike briewe / Formele briewe (versoek / aansoek / sakebrief / klagte / simpatie / gelukwensing / bedanking) / Curriculum Vitae en dekbrief (as 'n kombinasie) / Formele en informele briewe aan die pers / e-pos / Resensies / Koerantberig / Tydskrifartikel/ Agendas en notules (as 'n kombinasie) / Formele en informele verslae / Huldeblyke / Dialoog / Geskrewe onderhoude / Geskrewe formele of informele toesprake
- **Korter tekste:** Advertensie / Uitnodigingskaartjie / Plakkaat / Strooibiljet Dagboekinskrywing / Kort teksboodskappe (SMS), naamlik: WhatsApp, Facebook Messenger, ens.) / Instruksies / Aanwysings

Assessering
Skoolgebaseerde Assessering bestaan uit:

1 toets:	**40 punte**
2 eksamens (of 1 eksamen + 1 toets) (halfjaar /toets en Voorbereidend / toets):	**250 punte**
3 skyftake (opstel, lang en kort transaksionele tekste):	**100 punte**
1 Letterkundetaak:	**35 punte**
Totaal: 675 ÷ 6,75	**100 punte**

Die eksterne eksamen bestaan uit 4 vraestelle:

Vraestel 1: (Begrip, Opsomming en Taal):	**80 punte**
Vraestel 2: Literatuur (enige twee uit: Digkuns, Roman, Drama en Kortverhale):	**70 punte**
Vraestel 3: Skryf (Opstel, Lang en Kort transaksionele tekste):	**100 punte**
Vraestel 4: Mondeling	**50 punte**
Totaal:	**300 punte**
Skoolgebaseerde assessering	**100 punte**

Wenke vir sukses
- Lees gereeld boeke, berigte, artikels en spotprente in Afrikaanse koerante en tydskrifte.
- Lees elke dag ten minste 800 woorde en skryf ten minste 300 woorde in Afrikaans.

SKANDEER MY!
Afrikaans EAT Oorsig

DBO Selfstudiegids: Kritiese Taalbewustheid
https://wcedeportal.co.za/eresource/172656